

vil sige, at en Reform som denne koster jo Penge, vil jeg sige, at det har jeg selvfølgelig intet Øjeblik været i Tvivl om. Det har derfor glædet mig i allerhøjeste Grad at høre, at der af enkelte Medlemmer fra socialdemokratisk Side er talt saa stærkt om, at Arbejderne vare offervillige, at de vilde bringe Ofre for at faa gennemført en Reform i den antydede Retning. Jeg vil sige, at naar det er Tilfældet, vilde man sikkert kunne blive enig om adskiligt, saa vilde man sikkert kunne blive enig om sociale Reformers, der ikke blot sigtede til at afhjælpe den øjeblikkelige Nød, men ogsaa sigtede betydelig videre. Naar de Herrer tale om Offervillighed, tænker jeg mig, at de ikke blot vilde være villige til at gaa med til at yde Pengebidrag, men at der kunde være Tale om at faa gennemført en forøget Spiritusbeskatning. Naar de vilde spørge mig, hvad jeg mener, at disse Penge skulle gaa til, vil jeg sige, at det er ikke paa nogen mulig Maade min Mening derved at genere den fattige Mand, fordyre hans Snaps, uden at give ham noget igen. Det, jeg tænker paa, er, at man kunde opnaa at faa dannet et Fond, af hvilket man kunde øse, nu da der er Tale om at gennemføre forskellige Reformers. Jeg tænker paa den Bevægelse, der i dette Ting er oppe for at faa gennemført Forsikringstanken paa Alderdomsforsørgelsens og Ulykkesforsikringens Omraade, — at faa gennemført en Folkeforsikring. Hvor meget lettere tro ærede Medlemmer ikke, at denne Tanke lod sig gennemføre, dersom man paa Forhaand kunne sige: Her er et Fond, der er bestemt til sociale Reformers, og som vi have Lov til at øse af? Jeg tænker mig ogsaa en Del af et saadant Beløb anvendt til Kommunerne, idet jeg særlig ogsaa vilde opnaa derigennem at faa afløst den i høj Grad uretfærdige og til sit Øjemed slet ikke svarende Forhandlerafgift, der hviler paa en Mængde næringsdrivende. Og jeg tænker endvidere, at Kommunerne ved Hjælp af disse Penge kunde træde lindrende til over for de arbejdsløse, dels igennem, som det antydes i Lovforslaget her, at yde Bidrag til de fri Fattiggasser, dels endelig derved — og det tror jeg i mangfoldige Retninger vilde kunne batte ganske anderledes end Tilskuddet til de fri Fattiggasser — at man ydede Folk, der paa Grund af uforskyldt Arbejdsløshed vare komne i Nød, et midlertidigt Laan, som kunde tilbagebetales i Sommerens Tid, naar der atter kom Arbejde. Man vil maaske indvende over for mig, at saadanne Laan

vilde aldrig blive tilbagebetalt. Jeg mener imidlertid, at man uden at være haardhjertet, kunde knytte saadanne Poenalvirksomheder til en manglende Tilbagebetaling, at en saadan i de fleste Tilfælde vilde finde Sted. Og her vilde der jo ogsaa særlig være et Omraade, hvor Fagforeningerne af deres Understøttelseskasser vilde kunne hjælpe de Mennesker, som ikke saa sig i Stand til fuldtud at tilbagebetale et saadant Laan. Jeg kunde endvidere tænke mig, at man ved Hjælp af en saadan Spiritusafgift og Tilskud til Kommunerne løste et Spørgsmaal, som jo i mangfoldige Tider har været brændende her i Rigsdagen, og om hvilket der er talt mangt og meget — jeg tænker paa Skolebespisningen. Det er ikke saaledes, at jeg mener, at man skulde tage alt Ansvar fra Forældrene og lade Skolen gennem Kommunerne alene besørge denne Bespisning, men jeg kunde tænke mig, at man — i Lighed med den Tanke, jeg udkastede om Laan — besørgede en saadan Bespisning mod et ringe Tilskud fra Forældrenes Side, et Tilskud, som de ikke behøvede at betale før hen ad Sommeren. — Jeg skal ikke længere opholde det høje Ting. Jeg skal kun i Henhold til det af mig udviklede sige, at det forekommer mig, at naar der erklæres fra Arbejderrepræsentanters Side, at der er Offervillighed fra den Side, bør man skride til at gennemføre Reformers, som Retfærdigheden kræver.

Formanden: Jeg skal bemærke, at Aftenmøde vil blive nødvendigt, saafremt Forhandlingerne ikke ere afsluttede til sædvanlig Tid. Der er i Øjeblikket indtegnet 4 Talere.

Jensen-Knudstrup: Det vil neppe forundre ærede Medlemmer, at jeg ønsker at gøre nogle Bemærkninger ved disse Forslags Behandling. Mine Udtalelser skulle staa helt og holdent for min egen Regning, de have slet ingen Betydning ud over det Sandhedsindhold, som de forhaabentlig rumme.

Jeg synes ikke, at man ved disse Forslags Behandling behøver at fordybe sig i Filosofi, i filosofiske Betragtninger over Kilderne og Aarsagerne til det Samfunds- onde, vi alle ere enige om, vi staa over for, især naar man kommer til et saa negativt Resultat som det ærede Medlem for Skjolddelev (J. Nielsen). Naar vi staa over for Kendsgerninger, som ere let paavise- lige og ubestridelige for alle, der ville se og tænke sig om, kan man godt lade Fi-